

Programma

- ▶ 1. Terugblik 2018 en financiële positie 2019
- ▶ 2. Toekomst Stichting Pensioenfonds Equens
- ▶ 3. Overgang naar Algemeen Pensioenfonds (APF)
- ▶ 4. Planning overgang
- ▶ 5. Pensioenakkoord

Wie zijn wij?

► Margreet Verhoef

- Sinds 2008 bestuurslid namens deelnemers/gepensioneerden
- Voorzitter

► Rita van Ewijk

- Sinds 2019 onafhankelijk bestuurslid

► Fred Steenwinkel

- Sinds 2010 bestuurslid

Terugblik op 2018

Margreet Verhoef

Stichting
Pensioenfonds
Equens

Terugblik op 2018

	2018	2017	2016	2015
Actieve deelnemers	622	610	640	687
Gewezen deelnemers	1560	1579	1561	1495
Pensioen-gerechtigden	728	690	667	599
Totaal	2910	2879	2868	2867

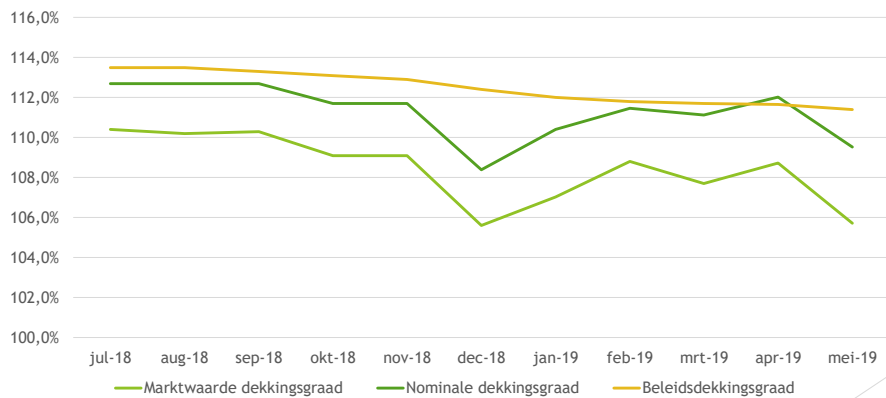
Terugblik op 2018

	2018	2017	2016	2015
Nominale dekkingsgraad	108,6%	114,0%	112,2%	111,5%
Voorziening	597.143	582.062	591.979	541.441
Beleggingen	644.616	662.073	661.134	596.098
Rendement	-1,9%	0,4%	10,5%	-1,8%

Terugblik 2018

- ▶ Intensief jaar voor het bestuur
 - ▶ Afscheid twee bestuursleden
 - ▶ Twee externe bestuurders aangetrokken
- ▶ Bevindingen DNB beleggingen onderzoek opgevolgd
 - ▶ Risicohouding herijkt
 - ▶ Strategisch beleggingsbeleid herzien
- ▶ Manier van besturen aangepast (governance)
 - ▶ Sleutelfuncties benoemd
 - ▶ Risicomanagement uitgewerkt (three lines of defence)

Financiële positie 2019

Toekomst Pensioenfonds

SPE

Margreet Verhoef

Stichting
Pensioenfonds
Equens

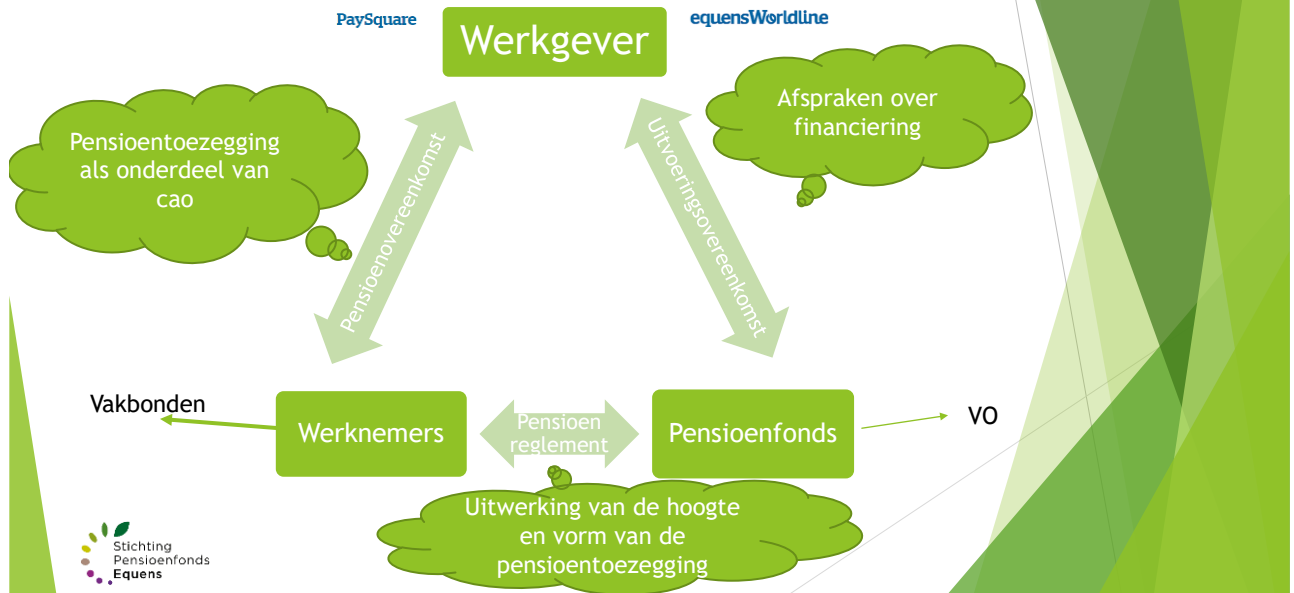
Toekomst Pensioenfonds Equens

- ▶ Toekomst al langer een thema voor het pensioenfonds
 - ▶ Relatief klein aantal deelnemers
 - ▶ Eisen voor pensioenfondsen worden steeds zwaarder
 - ▶ Kosten worden te hoog
 - ▶ Steeds lastiger bestuursleden vinden

- ▶ Toekomst ook thema bij de werkgever
 - ▶ toekomstige opbouw bij een Algemeen Pensioenfonds (APF)

Toekomst Pensioenfonds Equens

Toekomst Pensioenfonds Equens

- ▶ Waarom is er gekozen voor een Pensioenfonds (APF)?
 - ▶ In de basis een samenwerkingsverband tussen pensioenfondsen
 - ▶ Voert meerdere pensioenregelingen tegelijkertijd uit
 - ▶ Vermogens strikt gescheiden
 - ▶ Schaalvergroting
 - ▶ Professioneel en onafhankelijk bestuur
 - ▶ Kosten delen
 - ▶ Efficiënter beheer, meer geld beschikbaar voor pensioen
 - ▶ Medezeggenschap geborgd door belanghebbendenorgaan

Toekomst Pensioenfonds Equens

- ▶ Wat zijn onze criteria voor het selecteren van een APF?
 - ▶ Financiële zekerheid
 - ▶ Financieel beleid
 - ▶ Governance
 - ▶ Pensioenuitvoering
 - ▶ Geeft de organisatie vertrouwen

Overgang naar Algemeen Pensioenfonds

Rita van Ewijk

Stichting
Pensioenfonds
Equens

Overgang naar APF

- ▶ Afstemming met werkgever/OR/vakbonden
 - ▶ Streven om verleden en toekomst bij elkaar te houden
 - ▶ Betrokken partijen hebben verschillende verantwoordelijkheden
 - ▶ Bestuur bewaakt balans tussen de verschillende groepen deelnemers: evenwichtigheid

Overgang naar APF

- ▶ Wat gebeurt er bij de overdracht van de pensioenen naar een APF?
 - ▶ APF neemt alle rechten en plichten over van SPE
 - ▶ Pensioen gaat 1 op 1 over = collectieve waardeoverdracht
 - ▶ Enkele pensioenvormen kent SPE wel en APF niet = oplossing voor zoeken
 - ▶ Kleine aanpassingen in de regeling mogelijk
 - ▶ APF gaat pensioenen uitkeren

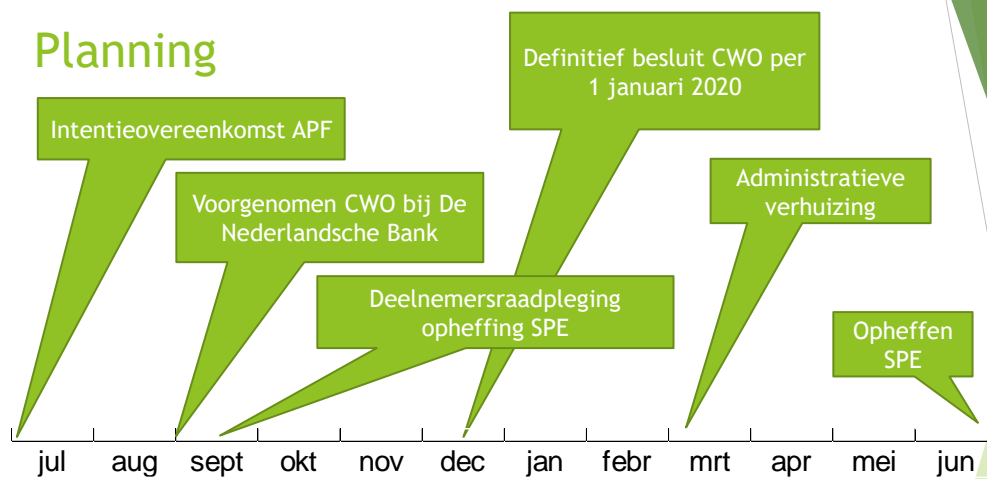

Overgang naar APF

- ▶ Wie kijkt er mee bij de overgang?
 - ▶ Verantwoordingsorgaan
 - ▶ De Nederlandsche Bank
 - ▶ Actuaris
 - ▶ Accountant

Planning

Pensioenakkoord

Fred Steenwinkel

Stichting
Pensioenfonds
Equens

Pensioenakkoord - even terug in de tijd

- ▶ Bij crisis in 2008 veel pensioenfondsen hard geraakt
 - ▶ “Dit nooit weer”, noodzaak nieuwe afspraken
- ▶ Pensioenakkoord 2014
 - ▶ Pensioenfondsen solider, hogere buffers
 - ▶ Toekomstbestendig en eerlijker, minder snel korten, generatiebestendig indexeren
 - ▶ Stabiele premie, demping toegestaan
- ▶ Lenteakkoord 2012
 - ▶ Stijging van de AOW-leeftijd
- ▶ Aanhoudende rentedaling
 - ▶ Dempingmechanisme werkt niet, loopt altijd achter de feiten aan
 - ▶ Ontwikkeling van vermogen houdt waarde van pensioenverplichtingen niet bij
 - ▶ ‘prijs van pensioen’ loopt op: minder pensioen voor dezelfde premie

Pensioenakkoord

- ▶ Akkoord op hoofdlijnen: stippen op de horizon
- ▶ Komen niet uit de lucht vallen, al 10 jaar discussie

1. Doorsneepremie
2. Zuiver kostendeekkende premie
3. Rekenrente

Pensioenakkoord

- ▶ 1. Pensioenakkoord = AOW akkoord = 1^e pijler
- ▶ 2. pensioenen = stippen op de horizon: wat, maar niet hoe
- ▶ AOW Akkoord op hoofdlijnen
 - ▶ De AOW-leeftijd wordt tijdelijk bevroren op 66 jaar en 4 maanden.
 - ▶ Een jaar langer leven is straks niet meer 1 jaar langer werken, maar 8 maanden.

Pensioenakkoord

- ▶ Akkoord op hoofdlijnen 2
 - ▶ Mensen met een zwaar beroep kunnen eerder stoppen met werken. Werkgever kan uitkering toezeggen zonder (fiscale) boete tot niveau minimumloon.
 - ▶ De hoogte van pensioenen beweegt mee met de economie. Daardoor kunnen pensioenfondsen de pensioenen sneller verhogen in goede economische tijden. Maar de pensioenen gaan ook sneller omlaag als het economisch niet zo goed gaat.
 - ▶ Er komt waarschijnlijk geen verplicht pensioen voor zzp'ers. Wel zijn er plannen in de maak waarmee ze makkelijker kunnen deelnemen aan een pensioenregeling bij een pensioenfonds.
 - ▶ De doorsneesystematiek, waarbij voor iedereen dezelfde premie betaald wordt voor dezelfde pensioenopbouw, wordt afgeschaft.
 - ▶ Het dempen van de kostendeekkende premie is niet meer toegestaan.
 - ▶ Feitelijke premie moet toereikend zijn voor pensioenopbouw.

Pensioenakkoord: doorsneepremie

- ▶ Nu: iedereen bouwt dezelfde rechten op
- ▶ Maar:
 - ▶ jong = langer renderen => te weinig
 - ▶ Oud = korter renderen => te veel
 - ▶ Per saldo glad, mits je hele leven bij zelfde pensioenfonds
- ▶ Voorstel:
 - ▶ Gelijke premie => jong hogere opbouw, oud lager. Geen verrekening meer nodig.
 - ▶ Probleem groep > 40/45 jaar: compensatie 60 miljard

Pensioenakkoord zuiver kostendeekkende premie

- ▶ Stel premiedekkingsgraad 80 % (bijvoorbeeld ABP): gedempte kostendeekkende premie
- ▶ Ontvangen premie 100, opbouw pensioenrechten 125, verlies pensioenfonds 25
- ▶ Premie ABP 2018: 23 %
- ▶ Afspraak: naar een premie stelsel: zuiver kostendeekkende premie
- ▶ Orde van grootte 35 à 40 % bij 1,875 opbouw
- ▶ Ruwe schatting: ABP: $23/35 \times 1,875 = 1,23$ opbouw
- ▶ Premie ABP 2019: 25 % (8 % stijging!)

Invloed rekenrente op pensioenfonds

- ▶ **Wat is een pensioenfonds:**
- ▶ Ene kant balans de bezittingen: aandelen, obligaties, onroerend goed enz.
- ▶ Redelijke hard uit te rekenen
- ▶ Andere kant balans: pensioenverplichtingen: toekomst, soms 60 jaar
- ▶ Contant maken, maar tegen welke rente?

Invloed rente

- ▶ Stel pensioen 100 over 40 jaar:

Rente	waarde nu	daling verplichtingen t.o.v. 1 %
1 %	67	
2 %	45	33 %
3 %	31	54 %
4 %	21	69 %

rekenrente

- ▶ Nu: zo genaamde risicovrije rente:
 - ▶ In feite gedempte dagrente: 1,1 %
 - ▶ Suggereert stabiliteit, maar varieert van maand tot maand soms met 10 %
 - ▶ ABP al 20 jaar een gemiddeld rendement van 6 %
 - ▶ Pensioenfonds = lange termijn belegger, afrekenen op korte termijn
 - ▶ Beleggingsbeleid nu: 2/3 obligaties en 1/3 aandelen.
 - ▶ Macro economisch: 2/3 aandelen, 1/3 obligaties
 - ▶ Parameters van Dijsselbloem: nog weer strenger
 - ▶ Conclusie Koolmees: dat gaat niet lukken

Pensioenakkoord

- ▶ Details moeten nog verder uitgewerkt worden
- ▶ Nieuwe afspraken naar verwachting pas in 2022 in wetgeving vastgelegd
- ▶ Daarna moeten arbeidsvoorwaardelijke partijen afspreken hoe de nieuwe wetgeving vertaald moet worden in de pensioenregeling.

Kortom...

- ▶ Er moet nog veel geregeld worden. Maar je ziet al partijen voorsorteren
- ▶ Het duurt nog een tijd voor je als deelnemer iets gaat merken van het pensioenakkoord.